

**LLICENCIATURA EN SOCIOLOGIA
DOBLE PROGRAMA SOCIOLOGIA – CC. POLÍTQUES**

**Guia Acadèmica de l'assignatura
ESTRUCTURA SOCIAL I ESTRUCTURA SOCIAL
D'ESPANYA (II)
(Codi nº 2366)**

**GRUPS A i F
Curs 2010/11**

Prof. Fátima Perelló Tomás

ÍNDEX

1. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ	3
2. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA.....	4
3. VOLUM DE TREBALL	5
4. OBJECTIUS: COMPETÈNCIES EN RELACIÓ A CONTINGUTS	5
5. OBJECTIUS: COMPETÈNCIES EN RELACIÓ A HABILITATS	6
6. CONTINGUTS GENERALS.....	6
7. TEMARI I DURACIÓ TEMPORAL	7
8. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA	8
9. METODOLOGIA D'APRENTATGE.....	11
10. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE.....	13
11. CRONOGRAMA	15

1. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura	Estructura Social i Estructura Social d'Espanya (II)
Caràcter	Troncal - Obligatori
Titulació	Llicenciatura en Sociologia – Doble Programa Sociologia i CC. Polítiques
Cicle	Primer
Departament	Sociologia i Antropologia Social http://www.uv.es/sociologia
Centre	Facultat de Ciències Socials http://www.uv.es/socials
Professora responsable	Fátima Perelló Tomás
Despatx	Edifici Departamental Oriental, 5é pis. A-03
Tel.	96 382 84 49
Correu electrònic	fatima.perello@uv.es
Horari d'atenció a estudiants	Consultar en http://www.uv.es/sociologia
Crèdits	6
Hores de treball d'estudiants	150
Llengua en que se imparteix	Grup A: Valencià – Grup F: Castellà
Horari de classes	Consultar en Facultat de Ciències Socials http://www.uv.es/socials
Dates examen	Consultar en Facultat de Ciències Socials http://www.uv.es/socials

2. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

Este mundo, que ofrece el banquete a todos y cierra las puertas en las narices de tantos es, al mismo tiempo, igualador y desigual: *igualador* en las ideas y en las costumbres que impone, y *desigual* en las oportunidades que brinda.

Eduardo Galeano, *Patatas arriba. La escuela del mundo al revés*, 2004.

L'assignatura *Estructura Social i Estructura Social d'Espanya (II)* consta de 6 crèdits i actualment s'imparteix en el 2ón. quadrimestre del segon curs de la Llicenciatura de Sociologia i del Doble Programa Sociologia – Ciències Polítiques. Les persones que van a cursar-la haurien d'haver superat els 12 crèdits de *Sociologia General*, la qual cosa garanteix disposar d'un conjunt de coneixements ja abordats prèviament. En aquest sentit, cal recordar la conveniència que les/els estudiants puguen emprar adequadament els conceptes claus propis de la sociologia.

Els continguts d'*Estructura II* se centren en l'anàlisi de l'estratificació social contemporània i de les classes socials, una anàlisi que pivota al voltant de la qüestió «quins són els grups socials que acaparen els recursos socialment més valuosos i per què». La línia vertebradora dels continguts de l'assignatura és l'anàlisi dels components bàsics de la classe social com a nucli fonamental de l'estratificació en societats de capitalisme avançat. Tanmateix, es presta atenció de relleu a l'estratificació que se'n deriva de les dimensions sexe – gènere, raça – ètnia i edat – generació, atesa la interdependència que presenten amb les posicions de classe i la seua importància a l'hora de caracteritzar el processos de desigualtat social característics de les societats de modernitat avançada. La realitat espanyola és el punt de referència empíric per a la comprensió de les pautes d'estratificació i del conflicte de classes existents avui en dia.

Aquesta assignatura està coordinada amb altres assignatures de la Llicenciatura de Sociologia i del Doble Programa Sociologia – Ciències Polítiques, i molt especialment amb la d'*Estructura Social i Estructura Social d'Espanya (I)* que s'ha impartit durant el 1er. quadrimestre, amb la d'*Estructura Social al País Valencià*, que es cursa en 3r., i amb la de *Pràctiques d'Estructura i Canvi de les Societats*, que pertany al 4t. curs de la Llicenciatura en Sociologia.

Fátima Perelló Tomás

Estructura social i Estructura social d'Espanya II

Curs 2010/2011

3. VOLUM DE TREBALL

Aquesta assignatura incorpora els crèdits ETCS europeus. Aquest fet implica un tipus d'aprenentatge actiu on el volum de treball dels/de les estudiants es calcula a partir no sols de les hores presencials a l'aula sinó també de la seua dedicació independent a l'estudi i a la realització de diverses activitats necessàries per a assolir els objectius de l'assignatura, tant en el nivell dels continguts com en el de habilitats tècniques i destreses.

ESTIMACIÓ EN HORES DE CRÈDITS ETCS DE L'ASSIGNATURA

Activitats	Hores
Assistència a classes teòriques <ul style="list-style-type: none"> 2 hores/sessió x 14 sessions = 28 hores/curs	28
Preparació de treballs pràctics a l'aula <ul style="list-style-type: none"> Individuals: 2 hores/setmana x 7 setmanes = 14 hores Grupal: 2 hores/setmana x 7 setmanes = 14 hores	28
Preparació de lectures bàsiques <ul style="list-style-type: none"> 9 lectures/curs x 2 hores cada lectura = 18 hores/curs	18
Estudi general de continguts <ul style="list-style-type: none"> 3 hores/setmana x 14 setmanes	42
Estudi preparació d'exàmens <ul style="list-style-type: none"> 5 temes/curs x 4 hores cada tema = 20 hores/curs	20
Realització d'exàmens i altres proves <ul style="list-style-type: none"> 2 hores/examen x 1 examen = 2 hores/curs 2 hores/prova amb material de consulta x 1 prova = 2 hores/curs	4
Assistència a tutories individuals o col·lectives <ul style="list-style-type: none"> 4 hores/ quadrimestre	4
Assistència a altres activitats complementàries <ul style="list-style-type: none"> Jornades, conferències i altres	6
Total	150

4. OBJECTIUS: COMPETÈNCIES EN RELACIÓ A CONTINGUTS

- Conèixer els diferents sistemes d'estratificació social i ser capaç d'identificar les pautes de legitimació social de cadascun d'ells.
- Distingir els principals factors de l'estratificació en les societats de modernitat avançada i la seua interdependència.
- Comprendre les aportacions teòriques de les diferents perspectives d'anàlisi existents sobre les classes socials.
- Reconèixer els models que s'utilitzen en l'anàlisi empírica de les classes socials.
- Identificar els trets i processos característics de les pautes d'estratificació en la societat espanyola i establir comparacions pertinents amb altres societats de modernitat avançada.
- Mostrar la relació entre la globalització econòmica i el sistema d'estratificació mundial.

Fátima Perelló Tomás

5. OBJECTIUS: COMPETÈNCIES EN RELACIÓ A HABILITATS

- Poder establir interdependències significatives entre el nivell teòric i la producció de dades empíriques.
- Ser capaç d'obtenir informació pertinent de fonts secundàries emprades habitualment en sociologia per analitzar la desigualtat i l'estratificació social.
- Progressar en el domini de les tècniques del treball cooperatiu en grup.
- Millorar les habilitats d'anàlisi i síntesi en les exposicions orals i escrites que es realitzen.
- Aprendre a desenvolupar arguments crítics basats en l'explicació lògica i la discussió raonada.

6. CONTINGUTS GENERALS

El següent quadre reflecteix sintèticament els grans blocs dels continguts de l'assignatura:

<i>Blocs temàtics</i>	<i>Dimensions</i>	<i>Temes</i>	<i>Idees generals</i>
L'estratificació social	Dominació	1. Sistemes d'estratificació i dimensions	Posicions socials i desigualtat
		2. Estratificació i relacions generacionals, de gènere i interètniques	
Estratificació i classe social	Dominació econòmica i política	3. L'anàlisi de les classes socials (I)	Condicions materials i desigualtat
		4. L'anàlisi de les classes socials (II)	
L'estratificació global	Dominació en el sistema mundial	5. Desigualtat i estratificació global	Globalització i desigualtat

1er. bloc temàtic. L'estratificació social

Comprèn els dos primers temes del programa de l'assignatura. El Tema 1 té un caràcter introductorí on s'hi exposen tota una sèrie de conceptes que seran claus pel desenvolupament de l'assignatura. El tema finalitza amb una panoràmica general sobre les principals variables que configuren l'estratificació en les societats capitalistes de modernitat avançada. El Tema 2 se centra en tres d'aquestes variables: la generació, el gènere, la raça – ètnia, a partir de referències concretes a l'estructura social espanyola en el marc de les societats de modernitat avançada.

2ón. bloc temàtic. Estratificació i classe social

Aquest Bloc fa referència a l'estudi de les classes socials i es compon de dos temes. El Tema 3 està dedicat a l'exposició de les principals perspectives teòriques de la ciència social sobre les classes socials, tant en la seua vessant clàssica (Marx i Weber) com pel que fa a les aportacions contemporànies. El Tema 4 se centra en la mesura i l'anàlisi empírica de les classes socials. L'aproximació als esquemes gradacionals i relacionals de classe serà el pas previ per abordar la qüestió de la mobilitat social, així com els processos de vulnerabilitat i exclusió social.

3er. Bloc temàtic. L'estratificació global

Aquest últim Bloc Temàtic, que comprèn el Tema 5, tanca els continguts de l'assignatura. S'aborda l'exposició d'informació relativa a la desigualtat en el món en el context de l'estratificació entre diferents països, així com la situació derivada del procés de globalització actualment en marxa. Es tracta d'apuntar una mena de marc general que permet situar l'estructura social espanyola i la d'altres països del seu entorn en un context mundial travessat per processos estructurants globals.

Fátima Perelló Tomás

Estructura social i Estructura social d'Espanya II

Curs 2010/2011

7. TEMARI I DURACIÓ TEMPORAL

	Tema	Setmanes
1	<p><i>Sistemes d'estratificació i dimensions</i></p> <p>Ordre social, diferenciació i desigualtat. Estructura social, desigualtat i estratificació. Els diferents sistemes d'estratificació: les lògiques de dominació subjacents i el procés de legitimació. Principals factors d'estratificació en les societats de modernitat avançada: classe social, gènere, generació, grup ètnic.</p>	2.5
2	<p><i>Estratificació i relacions generacionals, de gènere i interètniques</i></p> <p>L'edat, el sexe i la raça com operadors de diferenciació social. Pautes d'estratificació contemporània i desigualtats generacionals, de gènere i racials – ètniques. Distribució desigual de recursos socials (renda, riquesa, educació, salut...) i relacions de dominació generacionals, de gènere i interètniques. La mesura de la desigualtat social: principals indicadors.</p>	3
3	<p><i>L'anàlisi de les classes socials (I)</i></p> <p>Teories clàssiques de l'estratificació social: Karl Marx, la perspectiva crítica del conflicte; Max Weber, la perspectiva multidimensional del conflicte. Teories modernes de l'estratificació social: l'enfocament funcional de l'estratificació social; la teoria crítica de E. O. Wright; la teoria del conflicte de R. Dahrendorf.</p>	3
4	<p><i>L'anàlisi de les classes socials (II)</i></p> <p>Els debats actuals sobre les classes socials: èlits dominats, classe obrera, classes mitjanes, la infraclasse. Desigualtat i pobresa. La mesura i l'anàlisi empírica de les classes socials. Esquemes gradacionals basats en l'ocupació. Esquemes relacionals: el model de J. H. Goldthorpe; les aportacions de E. O. Wright. Els processos de mobilitat social.</p>	3
5	<p><i>Desigualtat i estratificació global</i></p> <p>Principals teories sobre la desigualtat i l'estratificació global. El sistema d'estratificació mundial: centre, semiperifèria i perifèria. Domini, conflicte i hegemonia en el centre: la competència entre els diferents models capitalistes. Les noves classes globals.</p>	2.5
	<i>Total setmanes</i>	14

Fátima Perelló Tomás

8. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

S'ha distingit entre la bibliografia bàsica i la bibliografia complementària. La *bibliografia bàsica* consta d'un llibre de text, del qual hi ha que comprendre i assimilar una sèrie de capítols imprescindibles per a dominar el contingut bàsic de cadascun dels temes del programa. La *bibliografia complementària* ajuda a aprofundir en el contingut temàtic d'aquesta assignatura.

<i>Bibliografia amb caràcter general</i>	Giner, Salvador, Emilio Lamo de Espinosa y Cristóbal Torres (eds.), <i>Diccionario de Sociología</i> , Madrid, Alianza, 2006.
<i>Webgrafia amb caràcter general</i>	Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), http://www.cis.es/cis EUROSTAT, <i>Population & social conditions</i> , http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/ Instituto Nacional de Estadística (INE), http://www.ine.es Instituto de la Juventud Español (INJUVE), Ministerio de Igualdad, http://www.injuve.migualdad.es/injuve/ Instituto de la Mujer, Ministerio de Igualdad, <i>Mujeres en Cifras</i> , http://www.inmujer.migualdad.es/MUJER/ Universitat de València, Servei de Biblioteques i Documentació, Recursos Electrònics, http://biblioteca.uv.es/
<i>Tema 1</i> <i>Sistemes d'estratificació i dimensions</i>	<i>Bibliografia bàsica</i> Kerbo, Harold R., <i>Estratificación social y desigualdad. El conflicto de clase en perspectiva histórica, comparada y global</i> , Madrid, McGraw Hill, caps. 1 i 3, 2004. <hr/> <i>Bibliografia complementària</i> Alonso, Luis Enrique, "El trabajo desencantado: de la cuestión social a las cuestiones de la sociedad", <i>Arxius de Ciències Socials</i> , nº 12/13, pp. 41 - 79, 2005. Sen, Amartya, <i>Nuevo examen de la desigualdad</i> , Madrid, Alianza, 2004. Tezanos, José F., <i>Tendencias sociales 1995 – 2006. Once años de cambios</i> , Madrid, Sistema, 2006.

<p>Tema 2</p> <p><i>Estratificació i relacions generacionals, de gènere i interètniques</i></p>	<p>Bibliografia bàsica</p> <p>Kerbo, Harold R., <i>Estratificación social y desigualdad. El conflicto de clase en perspectiva histórica, comparada y global</i>, Madrid, McGraw Hill, cap. 2, 2004.</p> <hr/> <p>Bibliografia complementària</p> <p>Bauman, Zygmunt, <i>Vidas desperdiciadas. La modernidad y sus parias</i>, Barcelona, Paidós, 2005.</p> <p>Izquierdo, Antonio (coord.), “El modelo de inmigración y los riesgos de exclusión”, <i>VI Informe sobre exclusión y desarrollo social en Espanya 2008</i>, Madrid, Fundación FOESSA, 2009. [Accessible en http://www.foessa.org/].</p> <p>Navarrete, Lorenzo (dir.), <i>Jóvenes, autonomía económica y situaciones de exclusión</i>, Madrid, Ministerio de Igualdad – Instituto de la Juventud, 2007 [Accessible en http://www.injuve.migualdad.es/injuve/].</p> <p>Perelló, Fátima (coord.), “Sociología i Gènere. Aportacions analítiques”, <i>Arxius de Ciències Socials</i>, nº 19, desembre, 2008 [Accessible en http://www.uv.es/~sociolog/arxius/].</p>
--	---

<p>Tema 3</p> <p><i>L'anàlisi de les classes socials (I)</i></p>	<p>Bibliografia bàsica</p> <p>Kerbo, Harold R., <i>Estratificación social y desigualdad. El conflicto de clase en perspectiva histórica, comparada y global</i>, Madrid, McGraw Hill, caps. 4 i 5, 2004.</p> <hr/> <p>Bibliografia complementària</p> <p>Bretones, Trinidad, “Clase, desigualdades y conflicto”, <i>Sociedades avanzadas. Manual de estructura social</i>, Barcelona, Hacer, 2001.</p> <p>Carabaña, Julio y Andrés de Francisco (eds.), <i>Teorías contemporáneas de las clases sociales</i>, Madrid, Pablo Iglesias, 1995.</p> <p>Giddens, Anthony, <i>La estructura de clases en las sociedades avanzadas</i>, Madrid, Alianza, 1996.</p> <p>Sennett, Richard, <i>La corrosión del carácter. Las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo</i>, Barcelona, Anagrama, 2000.</p> <p>Wright, Erik O., <i>Clases</i>, Madrid, Siglo XXI, 1994.</p>
---	---

<p>Tema 4</p> <p><i>L'anàlisi de les classes socials (II)</i></p>	<p>Bibliografia bàsica</p> <p>Kerbo, Harold R., <i>Estratificación social y desigualdad. El conflicto de clase en perspectiva histórica, comparada y global</i>, Madrid, McGraw Hill, caps. 6 i 7, 2004.</p> <hr/> <p>Bibliografia complementària</p> <p>Laparra, Miguel y Begoña Pérez (coord.), <i>Exclusión social en España: un espacio diverso y disperso en intensa transformación</i>, Madrid, Cáritas Española, 2009.</p> <p>Echeverría, Javier, "La movilidad social", en Juan Jesús González y Miguel Requena (eds.), <i>Tres décadas de cambio social en España</i>, Madrid, Alianza, 2008.</p> <p>González, Juan J., "Estado de bienestar y desigualdad", en Juan Jesús González y Miguel Requena (coord.), <i>Tres décadas de cambio social en España</i>, Madrid, Alianza, 2008.</p> <p>González, Juan J. y Luis Garrido Medina, "Mercado de trabajo, ocupación y clases sociales", en Juan Jesús González y Miguel Requena (coord.), <i>Tres décadas de cambio social en España</i>, Madrid, Alianza, 2008.</p>
--	--

<p>Tema 5</p> <p><i>Desigualtat i estratificació global</i></p>	<p>Bibliografia bàsica</p> <p>Kerbo, Harold R., <i>Estratificación social y desigualdad. El conflicto de clases en perspectiva histórica, comparada y global</i>, Madrid, McGraw Hill, caps. 8 i 12, 2004.</p> <hr/> <p>Bibliografia complementària</p> <p>Held, David y Anthony McGrew, <i>Globalización/Antiglobalización. Sobre la reconstrucción del orden mundial</i>, Barcelona, Paidós, 2003.</p> <p>Hernández, Gil Manuel, <i>La condición global. Hacia una sociología de la globalización</i>, 2 vol., València, Germania, 2005.</p> <p>Muñoz de Bustillo, Rafael (coord.), "La visión del desarrollo social en el siglo XXI", <i>VI Informe sobre exclusión y desarrollo social en Espanya 2008</i>, Madrid, Fundación FOESSA, 2009. [Accessible en http://www.foessa.org/].</p> <p>Pérez Díaz, Víctor (coord.), <i>Modernidad, crisis y globalización: problemas de política y cultura</i>, Almería, Fundación Cajamar, 2008.</p> <p>Sassen, Saskia, <i>Una sociología de la globalización</i>, Madrid, Katz, 2007.</p>
--	--

9. METODOLOGIA D'APRENTATGE

Pel que fa a les estratègies didàctiques a emprar en aquesta assignatura està previst que cada tema del programa es desenvolupe al llarg de diferents sessions teòriques i pràctiques, on la participació activa de les/dels estudiants és clau.

EXPOSICIONS DOCENTS

Aquestes sessions tenen una part centrada en l'explicació per part de la professora dels conceptes, dimensions, interdependències analítiques i dades empíriques de relleu que les/els estudiants han d'aprendre a manejar. Són exposicions tipus «classe magistral», recolzades amb presentacions en *power point*, en les que les/els estudiants han de participar activament.

TREBALL ACTIU DE LES/DELS ESTUDIANTS

El complement imprescindible d'aquesta estratègia didàctica és el propi treball actiu personal, tant en el nivell individual com en el grupal, per part de les persones assistents a l'assignatura. Està previst que les/els estudiants realitzen un conjunt d'exercicis pràctics i diverses activitats, algunes individuals i altres en equip, que seran objecte de seguiment per part de la professora:

a) *Lectura de diferents textos i materials per a la seua comprensió i discussió pública.* Bàsicament, aquests materials seran de dos tipus:

- textos breus, per a llegir i treballar en classe, que tindran per finalitat introduir un aspecte polèmic o problemàtic dels temes del programa
- i textos de la bibliografia bàsica de l'assignatura, que hauran de ser llegits i treballats amb antelació a la realització de determinades sessions a l'aula.

b) *Sessions de discussió i anàlisi grupal a partir de materials com ara pel·lícules, documentals, conferències, etc.*, en les quals es plantejaran diferents exercicis de contrastació, comparació i crítica que tenen com a objectiu suscitar nous interrogants sobre la matèria treballada.

c) *Sessions de recerca bibliogràfica i de fonts secundàries (documentals i estadístiques)*, bàsiques per a obtenir evidència empírica de relleu que permeta la comprensió i anàlisi de les pautes d'estratificació i desigualtat de la societat espanyola.

Fátima Perelló Tomás

Estructura social i Estructura social d'Espanya II

Curs 2010/2011

d) A partir del que s'ha indicat als apartats a), b) i c), *realització d'alguns informes escrits (breus)*, on l'explicació raonada dels arguments, l'articulació marc analític - evidència empírica i una bona presentació formal seran centrals.

e) *Realització d'un seminari de discussió i anàlisi sobre un llibre actual que permet aprofundir en les pautes d'estratificació i desigualtat contemporànies.* Aquest seminari es desenvoluparà al llarg de diferents sessions, requerirà la lectura comprensiva i atenta amb antelació a l'anàlisi de cadascun dels capítols del llibre i serà objecte d'orientació i seguiment per part de la professora.

AULA VIRTUAL

En aquesta assignatura cal fer ús de l'Aula Virtual. En aquesta plataforma, les/els estudiants poden accedir a materials d'estudi relacionats amb l'assignatura (aplicació Recursos) i altres informacions de relleu (aplicació Notícies), així com participar en determinades activitats de debat (aplicació Fòrums) o consultar les notes dels diferents treballs i exàmens (aplicació Fitxes d'estudiants). L'accés de les/dels estudiants es pot fer a través de <https://correu.uv.es> o de <http://pizarra.uv.es>, amb l'usuari de correu i contrasenya facilitats per la Universitat de València en el moment de la matrícula.

10. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

El resultat de l'avaluació procedirà tant de l'examen final com dels exercicis i activitats pràctiques que s'han de presentar. Es valorarà positivament la participació activa en classe i la discussió raonada sobre els continguts del programa al llarg del quadrimestre.

- a) El 20% de la nota correspondrà a les *activitats pràctiques* que es realitzaran presencialment a l'aula.

Algunes d'aquestes activitats seran orals, altres escrites; a vegades caldrà fer-les individualment, a vegades en equip. En termes generals, els criteris per a la seua valoració seran els següents: adequada presentació formal; capacitat de síntesi; coherència analítica; pertinència dels materials i de les dades emprades; aportacions crítiques i reflexives plantejades. A més a més, en cas de les activitats pràctiques en equip es valorarà l'aptitud per resoldre de forma cooperativa els reptes als que s'ha enfrontat el grup durant la seua realització.

- b) El 40% de la nota correspondrà al *seminari de discussió i anàlisi* sobre el llibre de R. Sennett *La corrosión del carácter. Las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo* (2000).

Aquest seminari es desenvoluparà al llarg de diferents sessions, requerirà la lectura comprensiva i atenta amb antelació a l'anàlisi de cadascun dels capítols del llibre i serà objecte d'orientació i seguiment per part de la professora. Finalitzarà amb la realització d'una prova escrita individual. En aquesta prova els/les estudiants podran emprar totes les notes i materials d'elaboració personal que consideren adient. En la sessió inicial del seminari s'indicaran més detalladament els objectius de l'activitat, així com els criteris concrets d'avaluació.

- c) L'examen suposarà el 40% de la qualificació final. Constarà de preguntes breus conceptuals i d'altres més extenses on poder bolcar aportacions reflexives. Amb aquesta prova es pretén valorar el nivell de sistematització dels coneixements, tenint en compte la capacitat d'anàlisi i interpretació al voltant de les diferents dimensions i continguts treballats

Fátima Perelló Tomás

en l'assignatura. Els criteris generals per a la correcció de les respostes seran: adequació a les preguntes plantejades, apropiada presentació formal, claredat en l'exposició i coherència analítica.

Sols es podrà aprovar l'assignatura amb una nota a l'examen igual o superior a 5. Les/els estudiants que no obtinguen l'aprobat de l'assignatura en la primera convocatòria, podran presentar-se a la segona seguint també aquestos criteris. En la segona convocatòria no caldrà repetir les activitats pràctiques ni el seminari ja realitzats al llarg del quadrimestre.

11. CRONOGRAMA

TEMES	EXPOSICIÓ DE CONTINGUTS	ACTIVITATS PRÀCTIQUES VINCULADES	SESSIÓ HORES	DATA	SETMANES
	Presentació del curs i de la guia acadèmica		1 ^a /2	01.02.2011 (dimarts)	
1. SISTEMES D'ESTRATIFICACIÓ I DIMENSIONS	Desigualtat i estratificació	Exercici "Observació desigualtats"	2 ^a /2	03.02.2011 (dijous)	2.5
	Sistemes d'estratificació		3 ^a /2	08.02.2011 (dimarts)	
	Factors d'estratificació	Exercici en equip "Característiques sistemes estratificació"	4 ^a /2	10.02.2011 (dijous)	
		Lectura bàsica del tema Dubtes i aclariments	5 ^a /2	15.02.2011 (dimarts)	
2. ESTRATIFICACIÓ I RELACIONS GENERACIONALS, DE GÈNERE I INTERÈTNIQUES	Estratificació i raça - ètnia	Projecció del documental "A flor de piel"	6 ^a /2	17.02.2011 (dijous)	3
	Estratificació i generacions	Anàlisi del text "La juventud es sólo una palabra"	7 ^a /2	22.02.2011 (dimarts)	
	Estratificació i gènere	Anàlisi de l'article "¿Qué les pasa a los hombres?"	8 ^a /2	24.02.2011 (dijous)	
	La mesura de la desigualtat		9 ^a /2	01.03.2011 (dimarts)	
		Exploració en equip de fonts bibliogràfiques i estadístiques en xarxa	10 ^a /2	03.03.2011 (dijous)	
		Lectura bàsica del tema Dubtes i aclariments	11 ^a /2	08.03.2011 (dimarts)	

Fátima Perelló Tomás

3. L'ANÀLISI DE LES CLASSES SOCIALS (I)	Teories clàssiques		12ª/2	10.03.2011 (dijous)	3
	Teories modernes		13ª/2	15.03.2010 (dimarts)	
		Exercici "Els límits de les anàlisis de classe"	14ª/2	22.03.2011 (dimarts)	
		Lectura bàsica del tema Dubtes i aclariments	15ª/2	24.03.2011 (dijous)	
		Inici Seminari "La corrosió del caràcter"	16ª/2	29.03.2011 (dimarts)	
		Projecció pel·lícula "El Método"	17ª/2	31.03.2011 (dijous)	
TEMES	EXPOSICIÓ DE CONTINGUTS	ACTIVITATS PRÀCTIQUES VINCULADES	SESSIÓ HORES	DATA	SETMANES
4. L'ANÀLISI DE LES CLASSES SOCIALS (II)		Seguiment Seminari "La corrosió del caràcter"	18ª/2	05.04.2011 (dimarts)	3
			19ª/2	07.04.2011 (dijous)	
		Prova escrita final del Seminari "La corrosió del caràcter"	20ª/2	12.04.2011 (dimarts)	
	L'anàlisi empírica de les classes socials	Exercici "Percepció subjectiva de classe"	21ª/2	14.04.2011 (dijous)	
	Mapa de classes socials i mobilitat social	Anàlisi del text "La travesia del desierto"	22ª/2	19.04.2011 (dimarts)	
		Lectura bàsica del tema Dubtes i aclariments	23ª/2	03.05.2011 (dimarts)	
5. DESIGUALTAT I ESTRATIFICACIÓ GLOBAL	Teories sobre desigualtat i estratificació global		24ª/2	05.05.2011 (dijous)	2.5
	Estratificació global i competència en el centre	Exercici "Los superhéroes cuestionan el orden mundial"	25ª/2	10.05.2011 (dimarts)	
	Les noves classes globals	Exercici en equip "Indicadors IDH i règims de benestar"	26ª/2	12.05.2011 (dijous)	
		Lectura bàsica del tema Dubtes i aclariments	27ª/2	17.05.2011 (dimarts)	
		Dubtes finals i avaluació curs	28ª/2	19.05.2011 (dijous)	
		TOTAL	28/56		14

Fátima Perelló Tomás

